

Kochani! Odsyłajcie mi te Karty, gdyż-albowiem, jak się okazuje, to są też moje Karty Pracy i muszę się z nich rozliczyć. Baaardzo proszę ! : *

Muzyka 7ab (20.04.-24.04.):

Temat : Ludwig van Beethoven – twórca dwóch epok (str.66-69)

1.W którym roku i gdzie Beethoven się urodził?

.....

2.Do czego zmuszał Beethovena jego ojciec w dzieciństwie?

.....

3.Dokąd wyjechał po śmierci ojca?

.....

4.U kogo kontynuował naukę kompozycji w Wiedniu?

.....

5.Czym zarabiał na życie?

.....

6.Co stało się, gdy Beethoven miał trzydzieści lat?

.....

7.Na co pozwoliła Beethoven'owi bogata wyobraźnia dźwiękowa?

.....

8.W czym uczestniczył mimo swojej głuchoty?

.....

9.W jakim miasteczku Beethoven spędził ostatnie lata życia?

.....

Obejrzyj i wysłuchaj:

-słynnej Piątej symfonii

<https://www.youtube.com/watch?v=9aDEq3u5huA>

-słynnej Sonaty księżycowej

<https://www.youtube.com/watch?v=Hu7hscHkfPw>

Zaśpiewaj „Ode do radości”.

„Oda do radości”

1. O, radości, iskro bogów, kwiecie Elizejskich Pól!

Święta, na twym świętym progu staje nasz natchniony chór.

/Jasność twoja wszystko zaćmi, złączy, co rozdzielił los,
wszyscy ludzie będą braćmi tam, gdzie twój przemówi głos/ bis

2. Ona w sercu, w zbożu, w śpiewie, ona w splocie ludzkich rąk,
z niej najlichszy robak czerpie, w niej największy nieba krąg.

/Wstańcie ludzie, wstańcie wszędzie – ja nowinę niosę wam:
na gwiaździstym firmamencie bliska radość błyszczy nam./ bis

3. Patrz, patrz, wielkie słońce światem biegnie syjąc złote skry,
jak zwycięzca i bohater biegnij, bracie, tak i ty.

/Radość tryska z piersi ziemi, radość pije cały świat,
dziś wchodzimy – wstępujemy na radości złoty ślad./ bis

11. Ludwig van Beethoven – Oda do radości

Ludwig van Beethoven [czyt.: wan betowen] to trzeci spośród klasyków wiedeńskich. Kompozytor urodził się w Bonn w 1770 r. Wcześniej został osierocony przez matkę. Ojciec, Johann van Beethoven, chciał uczynić z syna cudowne dziecko, dlatego zmuszał go do wielogodzinnych ćwiczeń w grze na fortepianie i skrzypcach. Lekcje muzyki były dla Ludwiga przykrym doświadczeniem, gdyż ojciec był wymagającym i surowym nauczycielem. Na szczęście nie zniechęciło to młodego artysty do rozwijania swojego talentu.

Zaśpiewajmy!

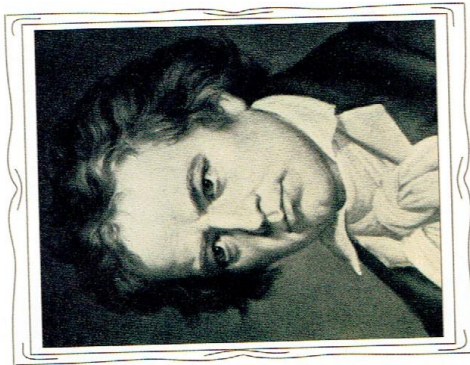
Oda do radości

muzyka: Ludwig van Beethoven, słowa: Fryderyk Schiller [czyt.: sziler],
przekład: Konstanty Ildefons Gałczyński

Umiarkowanie szybko

Co będziemy dzisiaj robić?

- Zaśpiewamy i zagramy *Odę do radości*.
- Poznamy życie i twórczość Ludwiga van Beethovena [czyt.: wan betowena].
- Posłuchamy muzyki skomponowanej przez Beethovena.

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Uj rościć?

amy

rczość

wena

na).

ompono-

wena.

13 — scy lu - dzie bę - dą bra - ćmi — tam, gdzie twój prze - mó - wi głos. D A D

17 ja - sność two - ja wszy - sko — za - ćmi, złą - czy —, co ro - zdzie - lit los. Wszy — A A h A

21 — scy lu - dzie bę - dą bra - ćmi — tam, gdzie twój prze - mó - wi głos. D A D

Ćwiczenie 1

Podajcie tytuł utworu, którego częścią jest *Oda do radości*.
Zbierzcie jak najwięcej informacji na temat tego dzieła.

1. O, radości, iskro bogów, kwiecie Elizejskich Pól¹,
święta, na twym świętym progu staje nasz natchniony chór.
Jasność twoja wszystko zaćmi, złączy, co rozdzielił los. } bis
Wszyscy ludzie będą braćmi tam, gdzie twój przemówi głos. }
2. Patrz, patrz, wielkie słońce światem biegnie, sypiąc złote skry.
Jak zwycięzca i bohater biegnij, bracie, tak i ty.
Radość tryska z piersi ziemi, radość pije cały świat. } bis
Dzisiaj wchodzimy, wstępujemy na radości złoty ślad. }
3. Ona w sercu, w zbożu, w śpiewie, ona w splecie ludzkich rąk.
Z niej najłuchszy robak czerpie, w niej największy nieba krąg.
Wstańcie ludzie, wstańcie wszędzie, ja nowinę niosę wam: } bis
na gwiaździstym firmamencie² bliśka radość błyszczący nam. }

Posłuchajmy...

* Ludwig van Beethoven,
Symfonia c-moll, op. 67,
część I. *Alliegro con brio*
(czyli: allegro kon brio),
fragment początkowy

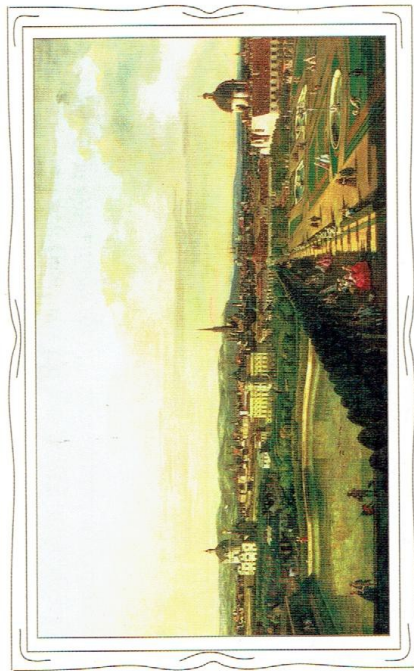
? Zaspiewajcie powtarzający się temat utworu, a następnie odpowiedźcie, które grupy instrumentów go wykonują.

-1827)

¹ Pola Elizejskie – w mitologii greckiej: kraina wiecznej szczęśliwości, do której po śmierci trafiali bohaterowie i osoby szanowane.

² Firmament – sklepienie niebieskie, rozgwiazdzone niebo.

Dzięki pomocy przyjaciół Beethoven [czyt.: betowen] po śmierci ojca wyjechał do Wiednia. W stolicy Austrii kontynuował naukę, m.in. u Józefa Haydna [czyt.: hajdna]. Kompozytor wcześniej musiał zacząć zarabiać na swoje utrzymanie. Udzielał lekcji gry na fortepianie, pisał utwory na zamówienie, a także występował jako solista i dyrygent. Beethoven często wpadał w gniew i surowo krytykował członków orkiestry, dlatego niezbyt go lubiano. Jego dzieła świadczą jednak o tym, że pod nieprzejmnięną powierzchownością skrywał niezwykłą wrażliwość.

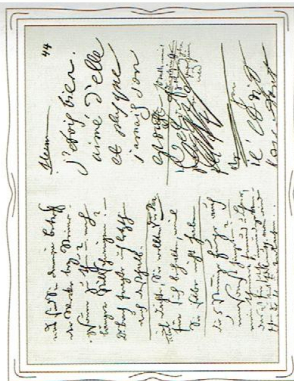
W XVIII w. Wiedeń był stolicą kultury europejskiej. Przyjeżdżali tu najzdolniejsi artyści z całej Europy. Miasto ukazał na obrazie Wiedeń, promienada Franz Scheyerer [czyt.: francuszejerer].

W wieku około trzydziestu lat Beethoven zaczął tracić słuch. Z tego powodu, zrozpaczony, na jakiś czas wycofał się z życia towarzyskiego i kulturalnego. Zamierzał nawet zrezygnować z pracy kompozytorskiej, jednak przyjaciele przekonali go, że mimo kalectwa nadal powinien tworzyć. Bogata wyobraźnia dźwiękowa pozwalała Beethovenowi [czyt.: betowenowi] odtwarzać w myślach brzmienia poszczególnych instrumentów i całe utwory. Dzięki temu po utracie słuchu artysta zdołał napisać dzieła uznawane za najpiękniejsze w jego dorobku. Należy do nich *IX symfonia d-moll*, w której finale rozbrzmiewa słynna pieśń – *Oda do radości*.

Posłuchajmy...

- Ludwig van Beethoven, *Bagatela fortepianowa a-moll „Dla Lilzy”*

? Opiszcie nastriój utworu.

Po utracie słuchu Beethoven porozumiewał się z ludźmi za pomocą zeszytów konwersacyjnych. Kompozytor i jego rozmówcy zapisywali w nich swoje pytania i odpowiedzi.

Uczajmy...

van Beethoven,
fortepianowa
1. „Dla Elży”

zcie nastroj
woru.

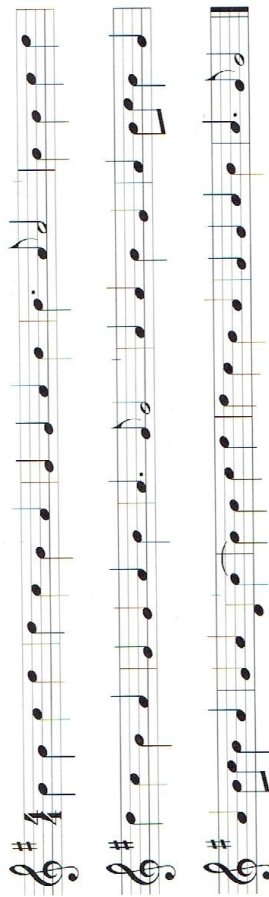
rozumiewał się
wersacyjnych,
obisywał w nich

Mimo swojej głuchoty Beethoven uczestniczył w koncertach, w których trakcie prezentowano kompozycje jego autorstwa. Podczas pierwszego wykonania IX symfonii dyrygował nawet orkiestrą z pomocą innego muzyka. Po zakończeniu zachwyceni słuchacze nagrodzili artystów owacjami na stojąco. Beethoven stał jednak tyłem do widowni i nie słyszał gromkich braw. Jedną z solistek odwróciła go twarzą do publiczności. Wówczas kompozytor rozplakał się, wzruszony tak entuzjastycznym przyjęciem dzieła.

Zagrajmy!

Oda do radości

Ludwig van Beethoven

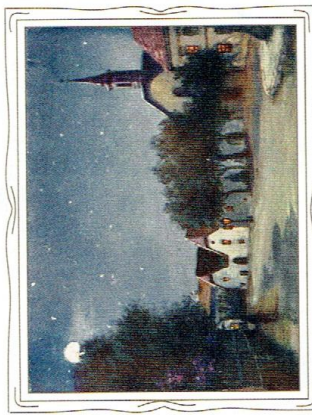

Beethoven mieszkał w zaniębanym domu w miasteczku Heiligenstadt [czyt.: hajligensztat] pod Wiedniem. W miarę pogarszania się słuchu stawał się coraz większym samotnikiem. Bardziej niż spotkania towarzyskie lubił spacerować i komponowanie.

Postuchajmy...

o Ludwig van Beethoven,
Oda do radości, fragment IV części
IX symfonii d-moll, op. 125

? Nazwijcie wokalne
głosy solowe zastosowane
w utworze.

Siedzibę kompozytora przedstawił Rudolf Klingsbogi na obrazie *Dom Beethovena na Pfarrplatz* [czyt.: piarplac] w *Heiligenstadt*.